

Man kan tage et af to Standpunkter, forekommer det mig. Enten at sige dette, som jeg synes nærmest kun kan finde Medhold hos naive Sjæle, at Kvinden har Raadighed over sit Legeme, og da Fosteret er en Del af Kvindens Legeme, maa hun ogsaa have Raadighed over det. Det forekommer mig at være et Ræsonnement à la Erasmus Montanus. Man kan ogsaa sige om Manden, at han skal have Raadighed over sit Legeme og derfor har Lov til at hugge en Finger af, naar han er værnepligtig, men det har han ikke. Den almindelige Sætning, der lyder saa selvfølgelig, maa begrænses ved virkelige Samfundshensyn. Nu ved jeg, at det ærede Medlem Hr. Sundbo ikke vil anerkende, at Værnepligten og dens Udførelse er et Samfundshensyn; men han anerkender, og med fuld Ret, at dette at beskytte den kommende Slægt mod den Slags morderiske Efterbestræbelser er i allerhøjeste Grad et Samfundshensyn. Derfor falder dette Erasmus Montanus-Ræsonnement, som jeg vil tillade mig at kalde det, fuldkomment til Jorden.

Med Hensyn til de økonomiske Hensyn, som jeg med Forbavelse hørte det ærede Medlem Hr. Fraenkel drage frem i denne Sammenhæng, i Sammenhæng med Fosterfordrivelse, skal jeg ikke tage Stilling til Stridsspørgsmaalet Malthus mellem Justitsministeren og det ærede Medlem Hr. Fraenkel; jeg holder i hvert Fald for mit Vedkommende, indtil jeg bliver overbevist om det modsatte, paa dette Punkt med Justitsministeren. Men hvis man gaar ud fra, at Malthus og det ærede Medlem Hr. Fraenkel har Ret, forekommer det mig rigtignok, at de og deres Tilhængere skulde være tilfreds med at anerkende Brugen af præventive Midler til at forebygge Svangerskabet, men at vi sandelig, om vi er kommet nok saa langt ned her i Europa i daarlige økonomiske Forhold, dog ikke er kommet saa langt ned, at vi nu af den Grund skulde begynde at tillade Foretagelse af Fosterfordrivelse.

Man faar ikke mange, selv af de nok saa pessimistiske, til at tro, at det af økonomiske Hensyn skulde være maaske oven i Købet samfundsgavnligt at give Kvinder Lov til, ikke bare at forebygge Besvangrelse, men at foretage Fosterdrab. Det Argument er dog virkelig, skulde jeg tro, hverken for Nationaløkonomer eller for andre, almindelige Mennesker overbevisende. Nej, hvad der i allerhøjeste Grad er af Betydning, baade paa dette og mange andre Punkter i dette meget vigtige og, naar man kommer

ind i det, ogsaa meget interessante Lovforslag, er, at man sørger for at faa saadanne Bestemmelser, at de ikke bliver Udtryk for Moderetninger i en Del af Folket, men for hele det store brede Folks sunde Retsfølelse.

Mathilde Hauschultz: Det er jo, hvad jeg vil kalde en *grusomme Salbe*, der efterhaanden under denne Debat er kommet ud over mit stakkels syndige Hoved. Den højtærede Justitsminister erklærede, at han troede dog, vi var blevet fri for „denne Sensationsdiskussion“ under Straffelovsdebatten, og det ærede Medlem Hr. Axel Møller talte om „naive Sjæle“, om „Erasmus Montanus“ o. s. v., for slet ikke at tale om disse Keruber med Flammesværd, de ærede Medlemmer Hr. Svend Nielsen, Hr. Pinstrup og Hr. Carlsen-Skiødt. Der er snart ikke den Del eller Ting, jeg ikke beskyldes for: jeg er ved at foretage en Udryddelse af Menneskeslægten; moralsk set er det, jeg taler om, Mord og Ihjelslagning, og hvad der ellers kan siges af grusomme Beskyldninger mod mig, fordi jeg har fremsat disse Standpunkter.

Man gaar imidlertid ud fra ganske mærkværdige Synspunkter, som jeg aldrig har slaaet til Lyd for. Jeg har aldrig i min Fremsættelse af mine Synspunkter her gaaet ud fra Befolkningstilvækstens eller Befolkningsformindskelsens Standpunkt, ej heller fra Samfundsmoralens. Naar den højtærede Minister siger, at der er Menne-sker, som er kommet til dette Standpunkt, fordi de i deres forvildede Opfattelse mener, at der er en for stor Befolkning i Verden, saa har jeg aldrig gjort mig til Talsmand for dette Synspunkt. Naar det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt med Forargelse i sin Stemme taler om dette Sodoma og Gomorra, som København er, og om den døende By, som jeg ved min Propaganda vil gøre København til, og om den synkende Befolkningstilvækst, saa har jeg aldrig nogen Sinde talt om noget af disse Synspunkter eller er gaaet ud fra dem. Det er helt andre Synspunkter, der har bragt mig til den Opfattelse, som jeg har fremsat og gjort mig til Talsmand for.

Dette med Befolkningstilvæksten er nu for det første et meget stærkt omstridt Spørgsmaal. Hvorvidt det er ønskeligt, og det uanset de Vilkaar, Børnene fødes til, at forøge Befolkningen, er et omstridt Spørgsmaal, og det er ikke noget, man kan staa og afgøre saadan i en Haandevending. Der er forskellige og meget delte